

**Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Кафедра військового права**

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Гендерна рівність в оборонній сфері»**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором курсанта (студента)

Рік набору – 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Гендерна рівність в оборонній сфері» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021.22 с.

Розробник:

Червякова Оксана Вікторівна – доцентка кафедри військового права,
кандидатка юридичних наук

Затверджено на засіданні кафедри військового права
(протокол № 14 від 24.06.2021 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями) затверджено на
засіданні кафедри військового права
(протокол № 11 від 21.06. 2022 р.)

ТВО начальника кафедри – майор Владислав Мехеда, кандидат юридичних наук

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Очікувані результати навчання	6
3. Зміст програми навчальної дисципліни.....	9
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни	12
5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання	13
6. Критерії оцінювання результатів навчання	14
7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти	16
8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни	16

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Гендерна рівність в оборонній сфері» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» спеціалізації «Право».

Найменування показника	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 2,0	Галузь знань – 08 «Право» Спеціальність – 081 «Право» Рівень освіти – другий (магістерський)	За вибором курсанта (студента)
Кількість модулів – 2		Рік підготовки: 2021-2022
Загальна кількість годин – 60		Семестр 1-2
Тижневих годин: аудиторних – 2, самостійної роботи курсанта (студента) – 2.		Лекції - 12 год. Практичні / семінарські заняття - 18 год. Самостійна робота - 30 год.
	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)	

Мета надати курсантам (студентам) знання щодо поняття гендерної рівності та впровадження гендерних підходів у сектор безпеки і оборони, інтеграції жінок в сили оборони України та пов'язані з цим практичні виклики організації військової служби, враховуючи закордонний досвід забезпечення гендерної рівності в оборонній сфері, міжнародні та стандарти НАТО з гендерних питань.

Завдання:

- утвердження цінностей гендерної рівності, толерантності та ненасильства, неприйняття сексизму, гендерно зумовленого насильства та гендерної дискримінації;
- надання знань щодо базових основ теорії гендеру, спеціальних знань щодо гендерної рівності в секторі безпеки і оборони, спрямоване на підвищення загальної чутливості, розуміння та знань про гендерну (не) рівність, подолання гендерних стереотипів;
- вдосконалення знань і навичок застосування міжнародних стандартів щодо впровадження принципу гендерної рівності в збройних силах, зокрема, країн-членів НАТО, а також основ національної політики щодо забезпечення гендерної рівності;
- розвиток уміння аналізувати та виділяти гендерні проблеми сектору безпеки і оборони України;
- формування навичок гендерного аналізу, аудиту, гендерно-чутливого моніторингу, визначення гендерної перспективи та на цій основі розробки перспективних напрямків забезпечення гендерної рівності в секторі безпеки і оборони України;
- відповідно до гендерних критеріїв забезпечення утворення навичок порівняння та оцінки поточної ситуації та тенденції з очікуваним розвитком, який є результатом запровадження запропонованої гендерної політики;
- розширення знань про поняття, види та прояви гендерної дискримінації в Збройних силах України;
- надання знань про протидію гендерній дискримінації, позитивні приклади протидії гендерній дискримінації та поводження з гендерними скаргами;
- формування знань про роль та форми участі жінок у процесах подолання напруженості та стабілізації ситуацій, у вирішенні збройних конфліктів, у мирних перемовинах та угодах, при переході від конфліктного до постконфліктного суспільства (процесах перехідного правосуддя), миротворчій діяльності.

- конкретизація знань про специфіку реалізації принципу гендерної рівності в ЗСУ в умовах військового конфлікту, постконфліктної ситуації;
- надання знань щодо поняття та видів гендерно зумовленого насильства, вразливих груп до потрапляння в ситуацію гендерно зумовленого насильства,
- формування навичок реагування на факти гендерно зумовленого насильства у роботі з колегами / колежанками та населенням, розробки напрямків попередження і протидії гендерно зумовленого насильства, гендерній дискримінації;
- формування готовності дотримуватись положень міжнародного кодексу етичної поведінки для військовослужбовців і працівників сектору безпеки і оборони (The NATO Code of Conduct), Кодексу честі офіцера Збройних Сил України.

Пререквізити: «Теорія права», «Конституційне право України», «Право Європейського союзу», «Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод та юридична практика», «Історія війн та воєнного мистецтва (у тому числі історія українського війська)», «Статути ЗС України та їх практичне застосування (у т.ч. стройова підготовка)», «Військова педагогіка та психологія (у тому числі лідерство)».

Кореквізити: «Військове право», «Міжнародне гуманітарне право».

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувай вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН-1	Обґрунтовувати суспільну, політичну та професійну необхідність впровадження принципів гендерної рівності, ненасилля, толерантності та неприйняття сексизму в секторі безпеки і оборони України
РН-2	Застосовувати гендерні категорії та поняття для характеристики військової служби, векторів розвитку сектору безпеки і оборони України, оборонної реформи на шляху досягнення повної сумісності Збройних Сил України з відповідними силами держав-членів НАТО.
РН-3	Оцінювати вплив гендерних міжнародно-правових стандартів (принципів) на теоретико-доктринальні основи гендерної політики України.
РН-4	Оцінювати вплив міжнародних та євроатлантичних стандартів і процедур на

	модернізацію сил оборони України, а також визначати ключові проблеми імплементації гендерних стандартів в сектор безпеки і оборони України, шляхи їх подолання.
PH-5	Оцінювати ефективність поглиблення співпраці з НАТО у напрямку повної сумісності Збройних Сил України з відповідними силами держав-членів НАТО з точки зору забезпечення гендерної рівності.
PH-6	Демонструвати знання міжнародних та стандартів НАТО з гендерних питань, порівнювати, критично оцінювати та пропонувати шляхи підвищення ефективності роботи інституту гендерних радників /радниць та координаторів в секторі безпеки і оборони України та в інших країнах.
PH-7	Критично оцінювати сучасний стан системи попередження та припинення гендерної дискримінації в секторі безпеки і оборони України.
PH-8	Аналізувати достатність та ефективність форм і методів попередження та припинення гендерної дискримінації за ознакою статі з урахуванням закордонного досвіду та позитивних прикладів поведінки з гендерними скаргами, попередження та припинення гендерної дискримінації.
PH-9	Застосовувати системні та міжгалузеві знання у сфері покращення операційної ефективності шляхом інтеграції гендерної перспективи, в тому числі для зміни стереотипів та практичної ролі жінок у попередженні та вирішенні збройних конфліктів, досягненні сталого миру.
PH-10	Виявляти недоліки правового регулювання військової служби з точки зору забезпечення гендерної рівності, дискутувати з професіоналами та непрофесіоналами з цих питань, пропонувати правові рішення щодо їх подолання та розробляти пропозиції щодо їх усунення.
PH-11	Аналізувати сучасний стан та виділяти проблеми попередження та припинення сексуального насильства в секторі безпеки і оборони України та насильства за гендерною ознакою під час збройного конфлікту в Україні.
PH-12	Володіти навичками консультування з правових питань планування військових операцій та прийняття управлінських рішень з урахуванням принципу гендерної рівності та гендерної чутливості середовища реалізації.

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувача вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти відповідної спеціальності та освітньо-професійною програмою «Право», а саме:

Загальних компетентностей:

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.
- ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній сфері як усно, так і письмово.
- ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК9. Здатність працювати в міжнародному середовищі.

ЗК1.1. Здатність вирішувати проблеми інноваційного характеру.

ЗК1.3. Здатність формулювати особисту думку та доказово її представляти

ЗК1.5. Здатність до лідерства, відповідальності, ухвалення неупереджених і вмотивованих рішень.

Спеціальних компетентностей:

СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.

СК2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України.

СК3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні.

СК4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.

СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.

СК1.2. Здатність демонструвати знання й розуміння правових систем в умовах глобалізації.

СК1.5. Здатність вирішувати колізійні проблеми правового регулювання суспільних відносин.

Програмних результатів навчання:

ПРН2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.

ПРН3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження

ПРН4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки

ПРН5. Вільно спілкуватися правничою іноземною мовою (однією з офіційних мов Ради Європи) усно і письмово

ПРН7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

ПРН9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.

ПРН10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права

ПРН12. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу

ПРН16. Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.

ПРН1.2. Демонструвати знання й розуміння проблематики глобалізації в контексті розвитку сучасних правових систем.

ПРН 1.5. Демонструвати знання та розуміння механізму подолання правових колізій в правозастосовній практиці.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Теоретико-правові засади забезпечення гендерної рівності в секторі безпеки і оборони України.

Теоретико-методологічні засади забезпечення гендерної рівності в секторі безпеки і оборони. Основи поняття гендерної політики у науковому

вимірі (гендер, стать, маскулинність, фемінність, гендерна ідентифікація, гендерна рівність, гендерна дискримінація, сексуальне насильство, насильство за гендерною ознакою в рамках збройного конфлікту). Поняття «гендер», «гендерна рівність», «гендерна інтеграція» у соціально-політичному вимірі: сучасний стан та перспективи розвитку. Гендерні ролі та стереотипи в оборонній сфері та сучасні тенденції їх трансформації та гендерної диференціації.

International and NATO Framework on Gender Perspective. Fundamental pillars to implementing the work on women peace and security in the United Nations Security Council Resolution 1325 «Women, Peace and Security». International armed forces framework on UNSCR 1325 and related resolutions. Implementing UNSCR 1325, related resolutions, directives emanating from NATO: The Bi-Strategic Command Directive 40-1 Rev 2 (2017) «Integrating UNSCR 1325 and gender perspective into the NATO command structure». MCM-0009-2015 Military Guidelines on the Prevention of, and Response to, Conflict-related Sexual and Gender-Based Violence. International institutional mechanism, conventional and control mechanism of the ensuring gender equality.

Гендерна політика України в оборонній сфері та основні інструменти гендерного мейнстрімінгу. Показники оцінки стану реалізації гендерної політики в секторі безпеки і оборони. Гендерний аналіз, аудит, гендерно-чутливий моніторинг. Визначення гендерної перспективи. Застосування програмно-цільового методу гендерної інтеграції в оборонній сфері та річні національні програми під егідою Комісії Україна – НАТО на 2020 рік; на 2021 рік. Рамкова програма з гендерних питань в секторі безпеки і оборони України. Порівняння та оцінка поточної ситуації та тенденцій з очікуваними результатами гендерної політики. Маркери деструктивних комунікативних дій утиску, підбурювання до дискримінації та пособництва в дискримінації. Національна стратегічна політика з гендерних питань в секторі безпеки і оборони України. Важливість гендерної рівності для сектору безпеки і оборони України. Практичні проблеми забезпечення гендерної рівності в секторі

безпеки і оборони України та шляхи їх вирішення. Інститут радників і радниць з гендерних питань. Гендерно чутливі комунікації інститутів сектору безпеки і оборони. Зарубіжний досвід гендерного інтегрування у діяльність сектору безпеки і оборони. Гендерне інтегрування (gender mainstreaming) як пріоритетне в контексті завдань внутрішньої і зовнішньої політики України. Засади та цілі впровадження засад гендерної рівності в освітній процес закладів вищої освіти сектору безпеки і оборони.

Модуль 2. Практичні проблеми забезпечення гендерної рівності в секторі безпеки і оборони України та шляхи їх вирішення.

Шляхи активізації участі жінок в операціях і місіях сил оборони України.

Гендерні стереотипи у військових операціях: світовий досвід. Важливість участі жінок у процесах досягнення сталого миру. Покращення операційної ефективності шляхом інтеграції гендерної перспективи. Форми участі жінок у процесах подолання напруженості та стабілізації ситуацій, у вирішенні збройних конфліктів, у мирних перемовинах та угодах, при переході від конфліктного до постконфліктного суспільства (процесах перехідного правосуддя), миротворчій діяльності. Об'єднання жінок як приклад самоорганізації в секторі безпеки і оборони.

Гендерна дискримінація та гендерно зумовлене насильство. Передумови, наслідки та протидія дискримінації за ознакою статі. Форми гендерної дискримінації. Шляхи оскарження дискримінації за ознакою статі. Попередження та протидія порушенням, пов'язаним з дискримінацією за ознакою статі. Розслідування порушень некримінального характеру, пов'язаних з гендерною дискримінацією, сексуальними домаганнями чи знущаннями. Розслідування порушень кримінального характеру, зокрема, випадків сексуального насильства. Сексуальні домагання як різновид сексуального насильства. Насильство за гендерною ознакою під час збройного конфлікту. Поняття та види гендерно зумовленого насильства, вразливих груп до потрапляння в ситуацію гендерно зумовленого насильства. Міжнародний

кодекс етичної поведінки для військовослужбовців і працівників СБО (The NATO Code of Conduct). Кодекс честі офіцера Збройних Сил України.

4. Обсяг і структура навчальної дисципліни

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіум тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Теоретико-правові засади забезпечення гендерної рівності в секторі безпеки і оборони України.				
1		Тема 1. Теоретико-методологічні засади забезпечення гендерної рівності в секторі безпеки і оборони.	8	2	2	4
2		Тема 2. International and NATO Framework on Gender Perspective.	8	2	2	4
3		Тема 3. Гендерна політика України в оборонній сфері та основні інструменти гендерного мейнстрімінгу.	14	2	6	6
		<i>Разом</i>	<i>30</i>	<i>6</i>	<i>10</i>	<i>14</i>
		Модуль 2. Практичні проблеми забезпечення гендерної рівності в секторі безпеки і оборони України та шляхи їх вирішення				
4		Тема 4. Шляхи активізації участі жінок в операціях і місіях сил оборони України.	8	2	2	4
5		Тема 5. Гендерна дискримінація та	22	4	6	12

		гендерно зумовлене насильство.				
		<i>Разом</i>	<i>30</i>	<i>6</i>	<i>8</i>	<i>16</i>
		Усього годин / кредитів ECTS	60/2,0	12	18	30

5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Гендерна рівність в оборонній сфері» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння курсантами (студентами) програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання текстових завдань, вирішення практичних завдань, підготовка і захист есе або реферату за ініціативи курсанта (студента). Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки курсанта (студента) у вивченні поточного матеріалу. У ході практичного заняття курсант (студент) може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

- контроль якості засвоєння курсантами курсантами (студентами) програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводяться наприкінці модулів у формі колоквиумів.

Обов'язковою формою самостійної роботи курсантів (студентів) є підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи. Максимальна кількість балів за результатами захисту індивідуальної підсумкової письмової роботи – 20 балів.

Формою підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є диференційований залік. Мінімальна кількість балів для отримання диференційованого заліку – 60 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів навчальної дисципліни «Гендерна рівність в оборонній

сфері» для здобувачів вищої освіти денної форми навчання при підсумковому контролі у формі диференційованого заліку:

Поточний контроль					Підсумкова оцінка знань (диференційований залік)
Модуль № 1		Модуль № 2		Самостійна робота студентів	
п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум		
max 20	max 20	max 20	max 20	max 20	max 100

6. Критерії оцінювання результатів навчання

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум	Max 20	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок.
	10	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Індивідуальна підсумкова письмова робота	Max 20	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота не містить методологічних помилок, є посилання на джерела та власні висновки. При захисті продемонстровані глибокі знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	15	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота містить незначні методологічні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	10	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри, але з незначними помилками. Робота містить методологічні та змістовні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, але виникли проблеми з аргументації окремих понять та суджень у роботі, доведеність висновків.
	5	Робота оформлена з помилками та порушеннями кафедральних вимог щодо форми роботи. Робота містить методологічні та змістовні помилки, використано недостатню кількість джерел для обґрунтування дослідження та висновків. При захисті виникли труднощі щодо розкриття змісту теми, наведення аргументів стосовно окремих положень

		роботи та обґрунтованості і доведеності висновків.
	Min 0	Робота оформлена неналежним чином, без посилання на джерела та містить методологічні помилки. При захисті автор роботи не може продемонструвати знання з обраної теми, навести аргументацію понять та здійснити аналіз інформації. Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.
Диференційований залік	100	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах і концепціях навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з навчальної дисципліни й використання отриманих знань у практичній роботі.
	90	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	85	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих помилок. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
зараховано	75	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки й суттєві неузгодженості у відповіді на заліку за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	70	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на заліку за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	60	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного

		матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповіді на питання на заліку.
не зараховано	55	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої

Шкала підсумкового педагогічного контролю

Оцінка ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Сума балів за всі види навчальної діяльності
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 - 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 - 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 - 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 - 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 - 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	35 - 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		1 - 34

8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

4.5. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти:

1. NATO/EAPC action plan for the implementation of the NATO/EAPC policy on women peace and security. URL: https://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf/pdf2016_07/160718-wps-action-plan.pdf

2. Integrating UNSCR 1325 and gender perspective into the NATO command structure: BI-SC Directive 040-001 (Public version). URL: <https://www.act.nato.int/images/stories/structure/genderadvisor/nu0761.pdf>
3. MCM-0009-2015 Military Guidelines on the Prevention of, and Response to, Conflict-related Sexual and Gender-Based Violence. URL: https://www.nato.int/issues/women_nato/2015/MCM-0009-2015_ENG_PDP.pdf
4. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. Офіційний вісник України. 2010. № 72/1. Спеціальний випуск.
5. Резолюція Ради Безпеки ООН 1325 “Жінки, мир, безпека”. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_669#Text
6. Національний план дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 “Жінки, мир, безпека” на період до 2025 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1544-2020-%D1%80#Text>
7. Про національну безпеку України: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>.
8. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків : Закон України від 8 верес. 2005 р. № 2866-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15>
9. Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні: Закон України від 06.09.2012 № 5207-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5207-17#Text>
10. Про затвердження Інструкції щодо інтеграції гендерних підходів під час розроблення нормативно-правових актів : наказ Міністерства соціальної політики України від 7 лют. 2020 р. № 86. URL: <https://www.msp.gov.ua/documents/5674.html?PrintVersion> .
11. Питання проведення гендерно-правової експертизи : постанова Кабінету Міністрів України від 28 листоп. 2018 р. № 997. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pitannya-provedennya-genderno-pravovoyiekspertizi> .

12. Про Річну національну програму під егідою Комісії Україна — НАТО на 2021 рік: Указ Президента України № 189/2021 від. 11.05.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/189/2021#Text>

13. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок : міжнар. док. від 18 груд. 1979 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_207

14. Стратегії гендерної рівності Ради Європи на 2018–2023 роки. URL: <https://rm.coe.int/prems-041318-gbr-gender-equality-strategy>

15. Пекінська декларація : міжнар. док. від 15 верес. 1995 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/995_507

16. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України «Про Стратегічний оборонний бюлетень України» від 20 серпня 2021 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/473/2021#n2>

Література:

Основна література:

1. Women in the Armed Forces. URL: <https://www.sto.nato.int/public/2021-NATO-STO-WIAF-Report-v3.1-2021-04-14.pdf>

2. Збірник інформаційно-методичних матеріалів «Гендерні питання в секторі безпеки», Посібник 3 – Гендерні питання в секторі оборони. URL: <https://www.osce.org/uk/odihr/468957>

3. Методичні рекомендації з інтеграції гендерних підходів у систему підготовки фахівців для сектору безпеки і оборони України. 2021. URL: https://nuou.org.ua/assets/documents/method_recomendations_gender_integration.pdf

4. Оцінка гендерного впливу Сектора безпеки та оборони в Україні була проведена програмою «ООН Жінки» в Україні в рамках глобального проекту структури «ООН Жінки» «Глобальні можливості для жінок, миру та безпеки: Від резолюцій до відповідальності та лідерства» в 2017 році. URL: <https://www.mil.gov.ua/content/gender/Ocinka%20gendernogo%20vplyvy.pdf>

5. Арнаутова В., Лукічов В., Нікітюк Т. Путівник гендерної інтеграції у Збройних Силах України. URL: <https://www.osce.org/files/f/documents/4/8/479044.pdf>

6. Словник гендерних термінів присвячений основній термінології в галузі гендеру та фемінізму. URL: <http://a-z-gender.net/ua/genderna-demokratiya.html>

7. Управління сектором безпеки, реформа сектору безпеки та гендерні питання: Збірник інформаційно-методичних матеріалів «Гендерні питання в секторі безпеки». Женева: ДКЗС, ОБСЄ/БДПЛ, ООН Жінки. 2020. 76 с. URL: <https://www.osce.org/uk/odihr/468957>

8. Словник Європейського інституту з гендерної рівності / пер. М. Бабак, О. Давліканової, М. Дмитрієвої, М. Козир, Л. Компанцевої, К. Левченко, М. Скорик, О. Сулової. Київ : «Вістка», 2021. 170 с. URL: <https://ngo.zt.ua/slovnyk-eigr/>

9. Перелік завдань командира, що стосуються запобігання сексуальному насильству / Міністерство оборони США. URL: <http://www.sapr.mil/public.pdf>

Додаткова література:

1. Cherviakova O.V. Gender equality in defence: challenges and priorities in war (analysis of the Ukraine experience) Гендерна рівність в оборонній сфері: проблеми та пріоритети в умовах воєнного стану (аналіз досвіду України). Visegrad Journal on Human Rights. Issue 2. 2022. P. 149-156. URL: https://journal-vjhr.sk/wp-content/uploads/2022/06/VJHR_2_2022.pdf

2. Gender Perspectives in the Armed Forces – Publications. https://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_132098.htm

3. Introductory Resource Guide Women, Peace and Human Security: Office of the Secretary General Human Security Unit. 2019. URL: https://natolibguides.info/ld.php?content_id=32437306

4. Concepts and Definitions Women, Peace and Security in NATO: Office of NATO Secretary General's Special Representative for Women, Peace and Security. URL: https://natolibguides.info/ld.php?content_id=32437310

5. Resilience and Resolution A Compendium of Essays on Women, Peace and Security. 2019. URL: https://natolibguides.info/ld.php?content_id=32437819
6. UN Resolution 1325: significant but lacking. URL: <http://peacewomen.org/resource/un-resolution-1325-significant-lacking>
7. Kaminska N. Activities of international organizations in the field of empowerment of women, gender equality. The optimization of protection model for rights and freedoms of ukrainian person : collective monograph / [V. M. Bevzenko, V. A. Bortnyak ect.]. Lv-Torun : SENS, 2019. P. 159–178.
8. Kaminska N., Loshchykhin, O., Romanova, N. The role of the OSCE in ensuring gender equality into policies and practices. Fundamental and Applied Researches in Practice of Leading Scientific Schools. 2019. No. 34 (4). P. 87–91. URL: <https://farplss.org/index.php/journal/article/view/662>
9. Сухорада Г.І., Тверітнев В.І., Філін В.Г. Забезпечення гендерної рівності щодо змісту фізичної підготовки особового складу. *Актуальні наукові дослідження в сучасному світі*. Переяслав-Хмельницький, 2019. Вип. 5(49), ч. 3. С. 158 – 163.
10. Гендерний підхід: історія, культура, суспільство / за ред. Л. Гентош, О. Кісь. Львів : Класика, 2003. 250 с.
11. Жінки. Мир. Безпека : інформ.-навч. посіб. / кол. авт. Київ, 2017. 264 с. URL: <https://www.osce.org/files/f/documents/3/3/386408.pdf>
12. Кашуба М. Гендерний аналіз традиційного українського суспільства. *Соціогуманітарні проблеми людини*. 2005. № 1. С. 18–25.
13. Кімвел М. С. Гендероване суспільство : монографія. Київ : Сфера, 2003. 479 с.
14. Марценюк Т., Богдан О. Гендер для всіх. Виклик стереотипам : навч. посіб. Київ : Основи, 2017. 256 с.
15. Мельник Т. М. Правові аспекти гендеру. Основи теорії гендеру : навч. посіб. Київ : К.І.С., 2004. С. 283–326. URL: http://gender.at.ua/ld/1/186_osnovy_teorii_g.pdf

16. Кравець В. П., Говорун Т. В., Кікінежді О. М. Гендерні дослідження: прикладні аспекти : монографія. Тернопіль : Навч. кн. Богдан, 2013. 448 с. 16.

17. Левченко К. Гендерне тяжіння. Харків : Фоліо, 2019. С. 8.

Веб-сайти:

1. NATO, Women, Peace and Security. URL: <https://natolibguides.info/women>
2. DCAF - Geneva Centre for Security Sector Governance, «Гендер та безпека». URL: www.dcaf.ch/gender-and-security
3. ОБСЄ, «Гендерна рівність». URL: <https://www.osce.org/gender-equality>
4. ОБСЄ/БДПІЛ, «Gender and Security Toolkit». URL: <https://www.osce.org/odihr/440831>
5. Peace Operations Training Institute: Study peace and humanitarian relief any place, any time «Gender Perspectives in United Nations Peacekeeping Operations»; URL: <https://www.peaceopstraining.org/courses/gender-perspectives-united-nations-peacekeeping-ops-v2-english/> ; «Gender Awareness» URL: <https://www.peaceopstraining.org/courses/#gender-awareness>
6. RESDAL «Жінки, мир та безпека». URL: https://www.resdal.org/wps_sp
7. Measuring Gender Equality in Science and Engineering: the SAGA Toolkit, SAGA Working Paper 2. Paris, 2017. URL: <http://unesdoc.unesco.org/images/0025/002597/259766e.pdf>
8. Візія Збройних Сил України. URL: <https://www.mil.gov.ua/special/news.html?article=55107>

Інтернет-ресурс:

1. Електронний курс на порталі навчальних електронних інформаційних комплексів «НЕІК» «Гендерна рівність в оборонній сфері»: <https://neik.nlu.edu.ua>
2. Електронний курс на порталі «Автоматизована система управління навчальним закладом»: тематика самостійних робіт, методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни, програма навчальної дисципліни, робоча програма навчальної дисципліни, силабус з навчальної дисципліни «Гендерна рівність в оборонній сфері» <https://acsnew.nlu.edu.ua>